

5 JAARREDE VOORZITTER 2018-2019

Peter Koomen

Dames en Heren,

Als voorzitter van de Nederlandse Entomologische Vereniging geef ik u, namens het bestuur, een uiteenzetting over de voornemens van het bestuur voor het komende verenigingsjaar. Tijdens de Algemene Leden Vergadering zal het bestuur u, na enige toelichting op de plannen, vragen om deze tekst, in samenhang met het beleidsplan en de begroting, als een uitvoeringsplan voor het jaar 2019/2020 vast te stellen. Deze officiële vaststelling is noodzakelijk om als NEV aan de voorwaarden voor de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) te kunnen voldoen. Het hebben van de ANBI-status heeft voor een vereniging als de onze grote financiële voordelen.

Het afgelopen jaar stond vooral in het teken van het verder uitvoeren van eerder ingezette activiteiten. Rond de NEV-bibliotheek waren er geen nieuwe ontwikkelingen. In verband met een verbouwing van Naturalis is de bibliotheek sinds 2016 in een tijdelijk depot gehuisvest. Op aanvraag konden boeken en tijdschriften op het adres Vondellaan 55 te Leiden worden geraadpleegd (zie aanvraagprocedure op de website van de NEV). Helaas kon ook deze service niet altijd geleverd worden toen voorbereidingen begonnen voor de (terug)verhuizing naar de Darwinweg. Aan deze situatie zal waarschijnlijk in de loop van 2019 een einde komen. Intussen wordt in goede samenwerking met Naturalis zo veel mogelijk service geboden. In 2018 werd een begin gemaakt met het digitaliseren van oude werken. Dit project werd tijdelijk stop gezet, eveneens in verband met de verbouwing van Naturalis. Ook de administratie, gehuisvest via Naturalis bij het EIS-Kenniscentrum Insecten en Andere Ongewervelden, is tot tevredenheid ondergebracht aan de Vondellaan 55 in Leiden. Omdat de administratie steeds minder tijd kwijt is aan handelingen samenhangend met in- en verkoop van boeken en andere uitgaven, kon een bijdrage geleverd worden aan de administratie van betalingen rond de entomologendag en aan het samenstellen van het register en de inhoud van *Entomologische Berichten* jaargang 2018.

Opnieuw organiseerden de secties enthousiast allerlei activiteiten: van inhoudelijke lezingen tot determineercursussen tot dag- of weekend-excursies verspreid over het land. Er werd een nieuwe sectie opgericht: de sectie Van der Drift voor bodemfauna. Vanuit de sectiebesturen begrijp ik dat deze bijeenkomsten redelijk tot goed worden bezocht en met enige regelmaat nieuwe geïnteresseerden naar zich toe trekken, die zich verder willen verdiepen in een bepaalde groep van insecten. De meeste secties rapporteren hun bevindingen via hun eigen convocaties, vaak voor een ieder te lezen op sectie-websites via de NEV-website, of via *Entomologische Berichten*. Als bestuur willen we de secties graag blijven ondersteunen bij de organisatie van al hun activiteiten, bijvoorbeeld door het Sectie-fonds waar de secties een beroep op kunnen doen als ze iets extra's willen organiseren. Dit is het afgelopen jaar een paar keer gedaan.

We zijn door gegaan met activiteiten om het aantal jonge leden in de vereniging te doen toenemen. Evenals in voorgaande jaren zijn introductiecurssussen van één dag georganiseerd voor jongeren en voor leden die zich eens in een nieuwe taxonomische groep willen verdiepen. Deze cursusdagen voorzien

duidelijk in een behoefte, want ze zijn steeds in korte tijd volgeboekt en de waardering is hoog. In 2018 werden cursusdagen gegeven over bodemfauna, met de nadruk op pissebedden en miljoenpoten (i.s.m. Matty Berg) en over wantsen (i.s.m. Dik Hermes en Berend Aukema). Met de secties zijn mogelijkheden besproken om dit jaar nog meer cursusdagen te organiseren. De hoop is dat meedoen aan een cursusdag de drempel verlaagt om lid te worden van de NEV of een van haar secties. Via de website van de NEV blijft u op de hoogte van deze cursusdagen. De mogelijkheid om bij aanmelding voor de entomologendag gelijktijdig met korting NEV-lid te worden, leverde zeven nieuwe leden op. Via de facebook-pagina van de NEV worden belangstellenden op de hoogte gehouden van entomologisch nieuws binnen en buiten de vereniging. Discussies zijn gaande over een restyling van de website om deze aantrekkelijker te maken, met name voor jongeren.

Met de meeste verenigings tijdschriften gaat het goed. Onder leiding van eindredacteur Jinze Noordijk zijn 6 nummers van *Entomologische Berichten (EB)* uitgegeven, met o.a. het verslag van de zomerbijeenkomst van 2016 en een (bijna)themanummer over het verloop in de loopkever- en spinnenfauna in het Lauwersmeergebied. In 2018 heeft het bestuur een contract getekend dat de Biodiversity Heritage Library toestemming geeft de jaargangen 1921-2007 te scannen en voor iedereen te ontsluiten. Hiermee is inmiddels begonnen. Tot nu toe zijn bijna alle delen tot begin jaren 1980 beschikbaar. Dit kost de vereniging niets. *Entomologia Experimentalis et Applicata (EEA)* draait en zal blijven draaien onder hoofdredacteur Leo Beukeboom, uiteraard met ondersteuning van het EEA-bureau. Het bestuur is hoofdredacteur en redactie bureau zeer erkentelijk voor de inzet om door allerlei activiteiten de impactfactor omhoog te krijgen. Lang durende onderhandelingen (maar in goede sfeer) met uitgever Wiley hebben geleid tot ondertekening van een nieuw contract dat beter voorbereid is op een digitale(re) toekomst en dat ook de komende jaren voor de nodige inkomsten aan royalty's zal zorgen, hoewel in Engelse ponden. Als de gevolgen van de Brexit niet al te negatief uitpakken, zal de NEV in staat blijven haar activiteiten zonder subsidies te blijven ontplooiën. In de serie *Entomologische Tabellen* verscheen afgelopen jaar één nieuwe tabel, maar wel een hele dikke: over watermijten. Diverse andere delen zijn in voorbereiding, waaronder over haften, schietmotten, aaskevers en slakkendodende vliegen. Het *Tijdschrift voor Entomologie (TvE)* wist onder leiding van Herman de Jong 2018 slechts één van de drie gebruikelijke afleveringen te publiceren. Een tweede aflevering is in maart 2019 verschenen. Het bestuur heeft stappen genomen om het verschijnen van de jaargang 2019 te bespoedigen en beraadt zich over de periode daarna. Met uitgever Brill wordt in mei onderhandeld of een verlenging van het contract mogelijk/gewenst is. Het bestuur heeft ingestemd te beginnen met de voorbereidingen voor het uitbrengen van een nieuwe aflevering in de serie *Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging*, met als onderwerp de genera van de watermijten van de wereld.

De Zomerbijeenkomst werd weer georganiseerd door de sectie Thijsse, deze keer in het Nationaal Park Hollandse Duinen, ter aanvulling van het 5000-soortenjaar in dit gebied. Komend jaar zal de 174ste Zomerbijeenkomst gaan naar het gebied van de Ruiten Aa in Oost-Groningen. De organisatie ligt wederom in handen van de Sectie Thijsse. De zomerbijeenkomsten worden goed bezocht en zijn dé gelegenheid om het verzamelen van insecten in de praktijk te zien, met andere enthousiaste leden op stap te gaan of ervaringen uit te wisselen. Ik hoop daar weer velen van u te ontmoeten.

Het bestuur van de NEV nam evenals in voorgaande jaren q.q. deel aan het bestuur van twee stichtingen ter bevordering van de Entomologische Wetenschap in Nederland. Een van deze stichtingen, de Uyttenboogaart-Eliassen Stichting, verstrekt subsidies voor entomologisch onderzoek, entomologische publicaties en congresreizen (vaak naar het buitenland), entomologische prijzen en een UE-leerstoel aan

een Nederlandse Universiteit. De stichting heeft ook apparatuur in bezit (bijvoorbeeld microscopen, aggregaten) die uitgeleend kan worden. Voor meer informatie kunt u terecht op de website (<http://www.ue-stichting.nl>) of bij de NEV-bestuursleden. De andere stichting, de Van Groenendael-Krijger Stichting, heeft tot doel de collectie Indo-Australische vlinders van J.M.A. van Groenendael te ontsluiten. Dit gebeurt in samenwerking met Naturalis BC te Leiden.

Het voorgaande gaat over zaken die als 'regulier' beschouwd kunnen worden en die ieder jaar terugkeren. Daarnaast kwamen diverse extra zaken op het bestuur af. Vaak vormen ze (hoogstens) één zinnetje in één van de verslagen, maar hebben ze heel wat uurtjes extra werk van één of meer bestuursleden gekost. Bijvoorbeeld: de hele vereniging is doorgelicht om te voldoen aan de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), er is een (vijfjaarlijks) jaarboekje 2016-2017 uitgebracht, er is een nieuwe pensioenadviseur gezocht ten behoeve van de medewerkers die in dienst zijn van de NEV, er is onderzocht of het financieel haalbaar is om *EB* op dikker papier uit geven (antwoord: nee), de status van alle uitleenmicroscopen van de vereniging is nagegaan, er zijn er een paar bij besteld, en er is gezocht naar een nieuwe uitgever binnen het bestuur. Ik wil alle bestuursleden en diverse behulpzame oud-bestuursleden van harte bedanken voor hun inzet om alle zaken van het afgelopen jaar tot een goed einde te brengen.

Bijlage 1: Financiële paragraaf

De vereniging sluit 2018 financieel met een positief resultaat af (ruim € 15.000). Er waren een paar tegenvallers (vooral hogere uitgaven bibliotheek), maar deze werden ruimschoots gecompenseerd door meevallers (vooral minder uitgaven van de uitgeverij). Aan de uitgavenkant was belangrijk dat een gedeelte van het geld gereserveerd voor het catalogiseren en scannen van oude werken van de bibliotheek, nog niet kon worden besteed. We maakten echter meer kosten voor het 'aanschaffen' van seriewerken voor de bibliotheek, omdat met Naturalis een verdeelsleutel werd afgesproken voor het gezamenlijk betalen van een aantal elektronische tijdschriften. Aan de inkomstenkant konden de royalty's voor tijdschrift EEA (in Engels ponden) tegen een zodanig gunstige koers gewisseld worden, dat de opbrengst hoger was dan begroot. Het positieve resultaat zal opgenomen worden in het bibliotheekfonds (bedoeld om het digitaliseren en elektronisch ontsluiten van oude werken in de toekomst voort te kunnen zetten).